

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 169/23

Люксембург, 9 ноември 2023 г.

Решение на Съда по дело C-598/21 | Všeobecná úverová banka

Неравноправна клауза от обезпечен със семейно жилище договор за потребителски кредит: съдът трябва да прецени дали възможността кредитодателят да изиска предсрочно целия кредит е пропорционална на тежестта на допуснатото от потребителя неизпълнение

Словашката банка Všeobecná úverová banka отпуска на двама клиенти потребителски кредит със срок на издължаване от 20 години. Като обезпечение те предоставят семейното си жилище. Поради забава на плащането на вноските за три месеца в размер на общо около 1 000 евро, настъпила през първата година от изпълнението на договора, банката задейства клауза за предсрочна изискуемост. Тази клауза ѝ позволява да поиска предсрочно погасяване на цялата дължима сума и да пристъпи към извънсъдебна публична продажба на семейното жилище. Клиентите искат от словашкия съд да спре публичната продажба, тъй като считат, че тя нарушава правата им на потребители.

Словашкото право допуска прилагането на такава клауза за предсрочна изискуемост, ако кредитополучателят има тримесечна забава в плащанията и ако кредиторът е изчакал допълнителен срок от 15 дни. Съдилищата не са длъжни да проверяват дали тази клауза е пропорционална на тежестта на допуснатото от потребителя неизпълнение на задължения предвид размера и срока на кредита. Словашкият съд пита Съда на Европейския съюз дали такъв съдебен контрол е съвместим с правото на Съюза.

Съдът на Европейския съюз отговаря, че **съдебният контрол за евентуална неравноправност на такава клауза трябва да включва и проверка за пропорционалността ѝ**. Според Съда на Европейския съюз **въпросната клауза за предсрочна изискуемост попада в приложното поле на Директивата относно неравноправните клаузи¹**

При съдебния контрол следва да се прецени тежестта на допуснатото от потребителя неизпълнение на договорни задължения, като се вземат предвид размерът на непогасените вноски спрямо общия размер на кредита и срокът на договора. Освен това **съдът трябва да отчете и последиците от отнемането на основното жилище на потребителя и на семейството му**, имайки предвид, че правото на жилище е основно право. Ако стигне до извода, че клаузата е неравноправна, съдът трябва да я остави без приложение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин

останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст и евентуално резюмето](#) на съдебното решение се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Поддържайте връзка!

¹ [Директива 93/13/ЕИО](#) на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори. Въпросната договорна клауза отразява разпоредби от словашкото право, които обаче не са задължителни. Само за договорните клаузи, отразяващи задължителни законови или подзаконови разпоредби, с които националният законодател е искал да установи баланс между всички права и задължения на страните по определени договори, може да се приеме, че са изключени от обхвата на тази директива.